

KURJER WARSZAWSKI

D. 24. Sierpnia.

ŚRODA.

ROK 1831.

N° 228.

WSPÓMNIENIA.

Zgon Rom: Wysz-
kowskiego Podko:
Łomżyń: 1779.

O kilku utarczkach odbytych wczoraj na o-
koło *Warszawy* wiele głoszone, lecz w isto-
cie prócz zwykłych wystrzałów na podjazdach,
nic niezaszło. — Kozacy zaięli kilku naszych
Kossynjerów kąpiących w polu kartofle. —
Wczoraj bardzo głoszone że Jenerał *Kruko-
wiecki* widział się z Feldmarszałkiem *Pasz-
kiewiczem*; rzecz się tak ma: Rossyjski Par-
lamentarz wczoraj do naszych przednich stra-
ż przywiózł list od Jenerała *Witta* do Prezesa
Rady Ministrów, prosząc aby czy Prezes czy
przez niego przeznaczona osoba widziała się
z Jenerałem Rossyjskim wysłanym przez Feld-
marszałka a to dla dokładnego opisania wyda-
rzeń nocy z zeszłego Poniedziałku, oraz przy-
czyny zgonu officera Rossyjskiego zabranego
w niewolę. Hrabia *Krukowiecki* list Jenerała
Witta odpieczętował na posiedzeniu Rady Mi-
nistrów, i zaraz odpisał donosząc że inż zo-
stali ukarani ci którzy dopuścili się morderstw.
— O powstaniu w *Poznańskim* wieści nieusta-
ją. — Słychać że *Rydziger* miał ochotę wkro-
czyć w *Krakowskie*, lecz otrzymał odezwę od
Hr: *Ledóchowskiego* Dowódcy Pospolitego ru-
szenia, po której odczytaniu minęła go owa
ochota. — Wczoraj jeden z powstańców Litew-
skich przybył do *Warszawy*, zapewnia on że
Koss znajduje się na *Żmudzi* i ma kilkana-
ście tysięcy dobrze uzbrojonego wojska; pod-
pisuje się Pułkownik, ale wszyscy nazywają
go Jenerałem. — Xże *Adam Czartoryski* (jak
słychać) znajduje się przy jednym z korpusów
naszego wojska jako ochotnik. — Jeneralnym In-
tendentem wojska mianowany został Radca Mu-

nicypalny *Matuszewski*, w miejsce Rady sta-
nu *Badeniego* który na własne żądanie został
od tego obowiązku uwolniony. — Dziś rano roz-
chodzi się pogłoska że nieprzyjaciele psu-
ją szańce i most pod *Nieszawą*! zdaje się przeto
że opuszczą tamte strony i wszystkie siły groma-
dzą pod *Górami*. — Niewiemy z pewnością gdzie
się znajduje Jen: *Skrzyński*. — Mówią że *Roży-
cki* bardzo korzystnie walczy w *Radomskim*.
— Vice-Prezydentem M. *Warszawy* mianowa-
ny *Xawery Bronikowski*. — W czasie teraz-
niejszej drożyzny, Lud ubogi będzie miał za-
silek w *Zupie Rumforckiej*, którą, jak sły-
chać, ma dostarczać Urząd Muncy: w Towar-
zystwie Dobroczynności. Ma być codziennie
rozdawanych 1,000 porcji. — Wkrótce w Te-
atrze nare: przedstawioną będzie, dawniej u-
lubiona wojskowa Drama, *Wieniec laurowy*
czyli *Moc prawa*. — Włóścianin przybyły z za-
Rokitna, widział *Paszkiewicza* weszły Pią-
tek w *Błoni*, i słyszał jak z jakimś Office-
rem rozmawiał po Polsku. — Dziś skład Rządu
Królestwa Polskie: jest następujący: Prezes
Jenerał Hrabia *Krukowiecki*, Vice Prezes
Bonawentura *Niemcewicz*, Minister Wyznań
i Oświecenia publ: Kaie: *Carbiński*, Minister
Sprawiedliwości Kasztelan *Lewiński*, Minister
Spraw Wewnętrznych Woiewoda *Gliszczynski*,
Minister Wojny Jenerał *Morawski*, Minister
Skarbu Kaszt: *Dembowski*, Minister Spraw za-
grani: Teodor *Morawski*. Prócz tego mogą za-
siadać w Rządzie Przydujący w Senacie, Mar-
szatek Sejmu, Prezes Rady Muncypalnej M.
Warszawy i Gubernator stolicy.

Dnia 10 b. m. Porucznik *Szklinski* z pułku 9go Ułanów dostawszy pozwolenie przejścia na drugą stronę *Bzury* tylko w 7 ludzi na koniach, wybrał wachmistrzów: *Tomasza Mrozowskiego*, *Eraz: Zbrożka*, *Bala*, *Bieleckiego*, żołnierzy: *Krasińskiego*, *Tomczyka*, *Stañczyka*, do tej małej wyprawy przyłożył się i Porucznik *Białoskurski* 2go pułku *Kaliskiego*, przeprawiwszy się wpław przez *Bzurę* bez najmniejszej przeszkody przeszli około obozów nieprzyjacielskich do wsi *Zdzarowa*, z drugiej strony tej wioski usłyszeli zapytanie kto idzie 3 razy; na ich odpowiedź Ruska piechota strzeliła, na co Porucznik *Szklinski* krzyknął głośno stosownie; na tym się skończyło a doiechawszy do wsi *Rybna* i dowiedziawszy się okwaterze *Paszkiewicza*, wracali do wsi *Zdzarow*, gdzie 9 Kozaków na nich napadło, krótko z nimi trwała rozmowa, bo niewięcej w 5ciu minutach, zabrawszy 2ch do niewoli i 5 koni reszta trupem padła, tak będąc kontenci z zabrania niewolników, z zdobyczą maszerowali ku obozowi swemu, aż pod wsią *Kontami* napada na nich 2 plutony Kozaków pod dowództwem 2ch officerów, Bohaterowie nasi z niezachwianą stałością i mężstwem pod dowództwem walecznego *Szklinskiego*, konie i różne rzeczy zdobyte puszczaią i z nadzwyczajną śmiałością uderzaią na 6 razy przewyższając siłę, walą kilkunastu nieprzyjaciół na ziemię, *Mrozowski* bierze jednego z officerów Kozackich do niewoli, lecz ten chciał sobie postąpić zdradziecko; *Zbrożek* widząc *Mrozowskiego* w złem położeniu, wtyka w nieprzyjaciela lance tak mocno, że jej napowrot nie mógł wyjąć, reszta Kozaków umyka, a nasi Bohaterowie wrócili do obozu z korzyścią prócz *Stañczyka* żołnierza, który od gromu kul karabinkowych złewego skrzydła, padł ofiarą.

Ubolewaliśmy nad znaczną stratą poniesio-

ną d: 17 b. m. między *Odolanami* i *Ottarzewem*, gdzie Podpułkownik *Galloa* otoczony siłą bez porównania przewyższającą, poddać się był przymuszony, lecz to poddanie się poprzedziła krwawa walka w której nasi żołnierze okazali cuda waleczności zadziwiającej nieprzyjaciół, których strata w zabitych i rannych w tej walce jest większą niż naszych poddać się zmuszonych. Nasi wojownicy zabrani, stawieni byli przed *Paszkiewiczem*, który chwalił ich odwagę i mężstwo; żołnierzy kazał wódką częstować, z officerami rozmawiał uprzejmie, tylko Francuza *Galloa* gromił surowo, że będąc cudzoziemcem pomaga buntownikom polskim. Gdy żołnierzy naszych częstowano wódką, jeden wylał ją na ziemię. Z tychże żołnierzy jeden bardzo ranny, zdołał wrócić do swoich; donosi on okropną wiadomość, że nieprzyjaciele grzebią naszych zabitych, zagrzebywali razem i rannych jeszcze żywych!

Generał Gubernator M. S. Warszawy. — Gdy używanie Munduru Gwardji Narodowej przez osoby do takowej nienależące, sprzeciwia się porządkowi służby i bezpieczeństwu publicznemu; przeto wydałem rozkazy celem zapobieżenia wykroczeniom tego rodzaju, i ostrzegam iż ktokolwiek nienależąc do Gwardji, poważy się przywłaszczyć sobie noszenie munduru takowej, ten na zasadzie władzy Gubernatorowi miasta obłożonego służącej a mianowicie na zasadzie Art: 101, 102 i 103 prawa wojskowego z d. 24 Grudnia 1811 roku, pod Sąd Woenny oddanym i podług całej surowości prawa ukaranym zostanie. — *Generał Dywirji Chrzanowski.*

Grający na jednym z Warszawskich *Bilardów*, iako w ciężkich czasach tylko po groszu partją, wszystkie wygrane to jest zł. 10 grosz, złożyli w Redakcji Kurjera Warszaw: z pro-

szą aby dołączyć do składek dla żon i dzieci żołnierskich.

(*Dokończenie o Cholera.*) Potrzebną zaiste jest rzeczą, aby stosownie do życzeń W. Prokopowicza w Kurjerze wzywał zacytowanym objawionego, obznaomić Publiczność z naturą panującej choroby, wyszczególnić przyczyny jej przypadkowe i usposabiające, i objawić najskuteczniejsze wypadki leczenia. Na zasadzie powyższej teorii, w leczeniu mojem czyli praktyce, wiele pomysłnych liczę wypadków. Wprawdzie rzadko mi się zdarzyło, abym przywołany do chorego, znalazł prawdziwe wskazanie do ogólnego lub miejscowego krwi upuszczenia. Miasma cholery tak mocno i gwałtownie działa na organizm człowieka iż w krótkim bardzo przeciągu czasu zatruwa się życia, pozbawiając pożywnych soków i spieszenie zimno śmiertelne sprawadza. Trudno więc, gdzie przyczyna choroby jest tak gwałtowną i niszczącą, gdzie chary, iakby piorunem rażony, przez womit i laxę utracą siły, gdzie życie stygnie, aby się odważyć wyłaczać krew, która jest jedynem źródłem życia. Przywołany do chorego, cholera złozonego, za najpierwsze biorę sobie prawdziwe, *wskazanie żywotne (indicationem vitalum)*, to jest utrzymanie siły życia; albowiem początkowe odczyny gorączkowe, nie długo trwać zwykły, i chory nagle przechodzi w stan *atoniczny* czyli obumarcia. Radzę przeto najprzód przywoite i dosteczne okrycie chorego, dla uśmierzania womit i laxy przepisuję emulsję: z clejku migdałowego, gummy arabskiej, wody miętowej i laudanum, po użyciu której kilku tyżek womit i laxowanie ustaie, równocześnie dla skutecznego działania sposobem wstrzymującym na żołądek, kładę kataplazmę z mięty z wodką lub rumem zrobioną na brzuch. Dla uśmierzania towarzyszących kurczów nierwonię czasu próżnem rozcieraniem, przez

które chory rozkryty prędzej stygnie, ale kładę synapizmata na podeszwy i łytki, a nawet ramiona kiedy tego potrzeba wymaga, dla utwierdzenia, wdziać wełniane pończochy, w pościel ciepłą włożyć, a dla spieszniejszego ogrzewania i utrzymania w ciągłym cieple, kamionki z wodą gorącą w nogi kłaść każę. Nadto przepisuję choremu camphorę z iednego tylko grana i 1/8 grana opji, co dwie godziny na przemian z miksura, zalecając przytem gorący napój z wody, melissy, mięty lub gryki co jest pod ręką i co chory łatwiej znosić może. Tym sposobem chory, utrzymaie się w iednostajnej temperaturze ciepła, womit, laxowanie, kurcze ustaiają, pot gorący wydobywa się i chory przechodzi do upragnionego i pokrzepiającego snu. Dye-ta zaleca się najściślejsza, prócz czystego rosołu lub klejku, chory nie więcej niedostaie. Tym sposobem postępowania, wielu mógłbym wskazać uratowanych. Komplikacje iakie się objawiają, leczę stosownie do ich natury; lecz ile razy cholera jest czystą, poiedynczą, środki dopiero przezemieie wskazane, niezawodnie się okazały. Robiłem nadto doświadczenia w leczeniu cholery z środkiem prostym, kospolitym i skuteczność onego rzeczywiście kilkakrotnie sprawdziłem. Napój obfity i częsty gryki odgotowanej, która się tym sposobem przyrządza: Gryka czyli Tatarka w tuskwinach, upala się w piecyku blaszanym iak kawa i miele się podobnież; kwatarka tej upalanej i zemłonej gryki, gotuje się mocno w półgarea wody i daje się choremu gorąco pić co pół godziny po kubku. Po użyciu tego środka, widziałem także ustaiające womity, laxę, występniący pot i uzdrowienie. Raczy więc przyjąć czyniący do nas Lekarzy odezwę, ten upominek spostrzeżeń moich odemnie, który się słuszenie cierpiącej ludzkości należy. *D. Niedzielski.*

(*Dalszy ciąg Rozkazu dzien: z dnia 1 Sierp.*)
Umieszczeni zostają. W pułku 7 strzel: piesz.,
 Podpor: z gwardji ruch:, przykomenderowani do
 pułku 23 piech: lin:, Eukszat Fryd:, Ducki Piotr
 i Gottont Karol. W pułku 8 strzel: piesz:, z gwar:
 ruch:, Kapitan: Goślinowski Bon:, Skrzetuski Ma-
 xymil:, Sieroszewski Fr:, Skrzetuski Flor:. Poru-
 czni: Bierzyński Tom:, Szczucki Adam, Brzechfa
 Raf:, Kingiewski Mik:. Podporu: Wichrowski Jan,
 Kunicki Jan, Buchajczyk Mich:, Zabrowski Fran:
 Narzymski Woj:, Jany Jak: i Jaraczewski Walery.
 W pułku 11 strzel: piesz:, z gwar: ruch:, Kapita:
 Wastkowski Stan:, Cybulski Stef:. Porucz: Szatyń-
 ski Jldefons. Poruczni: Stepowski Fryd:, Jerzma-
 nowski Kaiet:, Rędkowski Bened:, Egkowski Adam,
 Glinka Stan:, Glińoiecki Winc:, Thyss Józ:, Be-
 zler Józ:, Kosiński Józ:, Kozłowski Maxy:, Ru-
 binkowski Fr:, Jędrzejewicz Józ:, Berent Ludwik,
 Stodulski Ant:, Krynicki Lud:, Krynicki Stanisł:
 Goślinowski Józ:, Sędzikowski Alex:, Grabczewski
 Fr:, Wysocki Józ:, Chmielewski Celest: i Kulesza
 Józef. *Przeznaczeni zostają.* Na Dowódcę korpu-
 su Inżyn: czynnej armji, kwatermistrz Jany, Jene:
 bryga: Pradziński. Na kwatermistrza Inżego wojska,
 Dowódcę korpusu Inży: Jener: Kołaczkowski.
 Na Dowódcę 2 bryg: 2 dyw: iazdy, Dowódcę arry:
 Pułkownik Konarski.

Sprostowanie. W wykazie ofiar dobrowolnych dla
 Szpitali wojskowych wyrażono, że W. Jarocka do-
 stawiła bandaży 10, gdy tymczasem ta Obywatel-
 ka przestała. 1) Pod dniem 1 stycznia r. b. do
 Urzędu Muncyपालnego paczkę szarpi blisko funta
 mającą. 2) Pod dniem 24 Lutego r. b. do Lazare-
 tu w pałacu Kossowskich: łożko, siennik wysłany
 sianem, poduszke wypchaną siercią, bandaży sztuk
 10, kompresów sztuk 14, koszul 2, szarpi funt 1.
 3) Do lazaretu w pałacu Kazimierowskim bandaży
 10. Zdaje się, że tylko ostatnie zostały wyrażone
 choć na wszystkie dostawy ma dowody w ręku *Jarocki.*
DONIESIENIA.

Niżej wyrażona osoba przybywszy z Lublina nie
 mogąc się dopytać obrata swego Hermana ONY-
 SZKIEWICZA będącego dawniej w aptece przy Na-
 lewkach subjektem; ma honor upraszać go samego,
 aby dowiedziały się z Kurjora raczyć się zgłosić
 do domu pod Ner 1245 przy ulicy Nowy-świat py-
 tać się do JP. Mecewieza trzymającego w tym do-
 mu pensją.
Anna Onyszkiewicz.

Zawiadania się publiczność że w domu Nr 1408
 przy ulicy Zielnej w Cyrkule 5 M. S. W. w d. 26
 b.m. o godzinie 10ej z rana, sposobem publicznej
 licytacji więcej dańcemu sprzedane będą: srebro,
 miedź, ołów, cyna, mosiądz, naczynia, sprzęty i
 warsztaty do kunsztu organistrzowskiego służące a
 to za gotowe pieniądze zaraz płacić się mające.
 Chęć zatem kupna mający zechce się stawić w mie-
 scu i czasie wyżej wymienionym.

Podpisany Reient Wdztwa Mazowieckiego poda-
 nie do publicznej wiadomości, iż na mocy upowa-
 żnienia Prezesa Trybunału tutejszego z d. 22 m. b.,
 odbywać się będzie w d. 26 m. b. o godzinie 4 po-
 południu na końskim targu w Warszawie, sprzedaż
 przez publiczną licytacją pary koni siwych, iak rów-
 nie w d. 30 m. b. o godzinie 4 po południu w do-
 mu pod Nr 493 przy ulicy Miodowej sprzedaż wiu
 francuzkich czerwonych i białych, tudzież spirytu-
 su winnego w owestach, do pozostałości po niegdy
 Ludwiku Lefevre należących, a to za gotowe pi-
 niądze.
 Ostrowski.

SIKAWKI OGNIOWE w różnych gatunkach mie-
 szczące w sobie i wyrzucające w 3 do 5 minutach
 30 do 200 garncy wody na wysokość 100 do 150
 stóp i tak urządzone, iż w jedynym czasie w dwóch
 miejscach użyte być mogą, zebrane według naj-
 lepszej teorii, nabyć można za pomierną cenę w fa-
 bryce wyrobów metalowych i lakierowanych przy
 ulicy Sto-krzyskiej Nro 1337. **MNIEJSZE SIKAWKI**
 które mogą być przeniesione na dach lub gdzie-
 kolwiek, dla przytłumienia pożarów w samym za-
 rodzie. Do tego i do ich używania potrzeba tylko
 2ch ludzi, i mogą być użyte do wypompowania wo-
 dy z piwnic. Z tych przyczyn i dla znacznej tan-
 ności polecamy te sikawki szczególnie właścicie-
 lom większych possessji w Warszawie.

Prawnie zajęty **PANTALEON** machioniowy o 6iu
 oktawach na sposób wiedeński zbudowany, wmo-
 enym tonie, w d. 25 m. i r. b. o godzinie 10tej z
 rana, w mieszkaniu podpisanego Komornika przy ul-
 icy Podwał pod Nrem 525 przez publiczną licyta-
 cją niezawodnie sprzedany będzie. *K. Garbolewski K.*

Dzisiaj rano stopni ciepła 9. Wczoraj w połud: 13.

TEATR NARODOWY. Jutro *Niema z Partici.*

NB. Doszła wieść o znacznych korsyściach przez
 wojska nasze odniesionych nad *Gołowinem.*